

Runoilija purjehti joukkoineen Tallinnasta Lahden Hoffmanniin

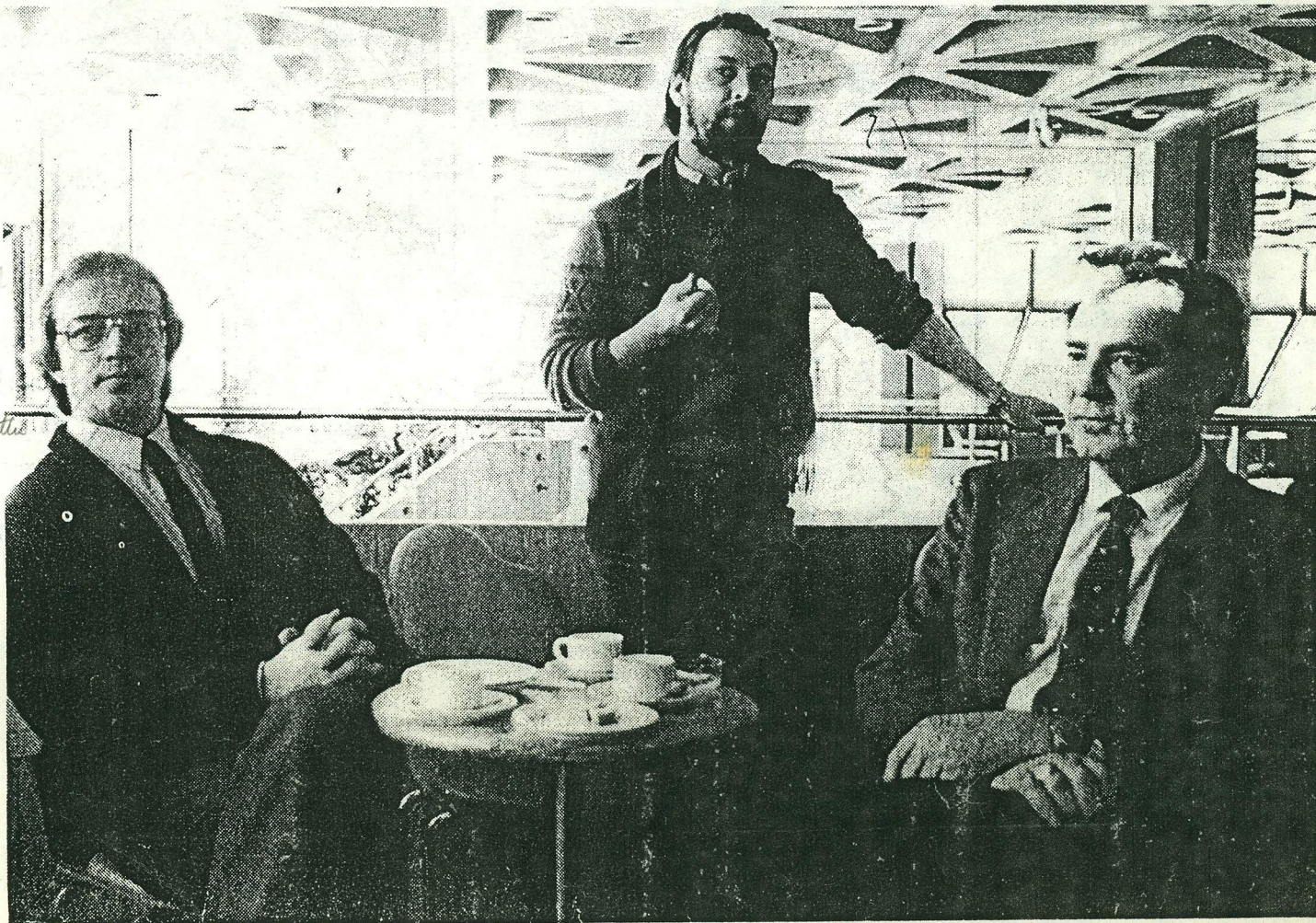
Hannu Heikkilän puutarhassa Estonia -teatterin vierailun aikana 1987 syntynyt idea solisti- ja kapellimestarivaihdosta Hoffmannin kertomuksissa toteutuu estonialaisten osalta tällä viikolla.

Yli 80 roolia laulanut arvostettu Teo Maiste lauloi jo illalla Hoffmannin esityksessä Lindorfin roolin, kun taas vasta eilen Lahden saapunut pääjoukko istui katsomossa silmät renkaina ja yritti oppia äkkiä asemat, joissa heidän pitäisi jo torstaina liihotella kuin kotonaan.

Niin runoilija Hoffmann (Hendrik Krumm) kuin hänen monet rakkautensa - nukkeneainen Olympia (Margarita Võttes), venetsialainen kurtsaani Giulietta (Helvi Raamat), kaunis Antonia (Nadezda Kurem) sekä Estonian kapellimestari Paul Mägi ja ohjaaja Neeme Kuningas - suhtautuivat eilen pelottomasti pikavierailuun oopperahistorian aikukkaimman ilotytön uusimmassa versiossa.

Oopperan ilotyttö

Oopperahistorian ilotytöksi keksi ohjaaja Neeme Kuningas nimittää Hoffmannin kertomuksia ja suystäkin. Tuskin mistään muusta oopperasta on kapellimestareilla ja ohjaajilla niin monta erilaista näkemystä kuin tästä Offenbachin luomuksesta, joka Lahdessa levittäytyi tallinnalaisten vieraiden eteen

Terveisiä Tallinnasta, jossa nykyisin voi esittää jopa Eduard Tubinin Reigin pappia. Kapellimestari Paul Mägi (vas.), ohjaaja Neeme Kuningas ja talousjohtaja Evald Aus.

kemys. Olemme päätyneet mahdollisimman alkuperäiseen versioon, koska saimme käsiimme alkuperäisen pianopartituurin Wienistä sekä alkuperäisen harjoituskirjan. Olemme halunneet

uskollisena Offenbachin ajattelema aikakaudelle. "Lahden esitys antaa kaiken sen, mitä oopperaa rakastava ihminen haluaa", Kuningas päätteli.

etukäteen harjoiteltu.

Suomalaissoolisteilla on myös puolestaan monta uutta asiaa opittavana tutussa oopperassa, ennen kuin he toukokuun ensimmäisellä viikolla ovat esiintymässä Estonian koko tavalla

romaniin Barbara von Tisenhusen.

"Aiemmin ei Reigin papin esittäminen Tallinnassa olisi ollut mahdollista", kertovat vieraat. Muutoin Estoniassa ovat nyt ohjelmistossa muun muassa

teään kukaan) sekä Estonian kapellimestari Paul Mägi ja ohjaaja Neeme Kuningas - suhtautuivat eilen pelottomasti pikavierailuun oopperahistorian aikukkaimman ilotytön uusimmassa versiossa.

Oopperan ilotyttö

Oopperahistorian ilotytöksi keksi ohjaaja Neeme Kuningas nimittää Hoffmannin kertomuksia ja syystäkin. Tuskin mistään muusta oopperasta on kapellimestareilla ja ohjaajilla niin monta erilaista näkemystä kuin tästä Offenbachin luomuksesta, joka Lahdessa levittäytyi tallinnalaisten vieraiden eteen eilen illalla tuhlailevana oopperaspektaakkelina.

"Se on oopperan rikkautta, että saman teoksen voi tehdä niin monella eri tavalla. Tallinnassa me molemmat, kapellimestari ja ohjaaja, olemme nuoria ja meitä kiinnostaa oma nä-

kemys. Olemme päätyneet mahdollisimman alkuperäiseen versioon, koska saimme käsiimme alkuperäisen pianopartituuriin Wienistä sekä alkuperäisen harjoituskirjan. Olemme halunneet säilyttää Offenbachin alkuperäisen idean niin huolellisesti kuin suinkin", ohjaaja Kuningas sanoi. Jack Witikan ohjaamaa ja Anna Kontekin lavastamaa sekä puvustamaa Lahden esitystä hän piti yhtä aikaa sekä hyvin raikkaana että teatraalisena ja sen visualisoi-

tia uskollisena Offenbachin ajattelemaalle aikakaudelle. "Lahden esitys antaa kaiken sen, mitä oopperaa rakastava ihminen haluaa", Kuningas päätteli.

Teatteriinjohdaja Raija-Sinikka Rantala kuuluu meihin, jotka emme ole nähneet Hoffmannin tarinoita Estoniassa. "Se on varmasti aika erilainen kuin Lahden epokilla rakennettu kokonaisuus on. Anna Kontek teki Lahteen loistavan lavastuksen ja puvustuksen", Raija-Sinikka Rantala totesi.

Estoniassa pitkä versio

Kapellimestari Paul Mägi oli ehtinyt kertaalleen kuulla lahtelaisten esityksen ja totesi, että Osmo Vänskä on tehnyt orkesterin kanssa suuren työn. Orkesteri oli säästännyt vaikean oopperan hyvin.

"Estonian orkesterissa on noin 70 soittajaa, mutta orkesterimonttu on hyvin pieni. Sen vuoksi on päästy itseasiassa ihan terveelliseen vuorotteluun. Kaikki samat muusikot eivät ole joka ilta työvuorossa. Sen sijaan sinfoniakonserteissa orkesteri soittaa täydessä kokoonpanossa", kertoi kapellimestari Mägi.

Hän huomautti, että Lahdessa on oopperan musiikissa hyppäty paljon yli: Estoniassa ooppera on paljon pitempi. Täällä kuitenkin esitetään lahtelainen versio, jota on kotona

etukäteen harjoiteltu.

Suomalaissolisteilla on myös puolestaan monta uutta asiaa opittavana tutussa oopperassa, ennen kuin he toukokuun ensimmäisellä viikolla ovat esiintymässä Estonian koko tavalla pienemmällä näyttämöllä. Toukokuuisella vierailulla ovat mukana kapellimestarina Osmo Vänskä ja arvattavasti myös ohjaaja Jack Witikka sekä solisteista Jukka Salminen (Hoffmann), Outi Kähkönen (Olympia), Ritva Auvinen (Giulietta), Johanna Bister (Antonia) sekä Pekka Kähkönen (Lindorf). Tallinnassa puuttuu epilogi ja Venetsia-kohtaus on sijoitettu keskimäiseksi. Sitä en tiedä, kenen asuissa suomalaiset Tallinnassa laulavat. Lahdessa pysytellään Anna Kontekin luomassa tyylissä, jos kilot sekä aika sen suinkin sallivat.

Reigin pappi nyt Estonia-kelpoinen

Kaikkia suomalaisia kiinnostaa varmasti tieto, että vuodesta 1944 aina kuolemaansa (1978) saakka Ruotsissa asuneen säveltäjän Eduard Tubinin ooppera Reigin pappi on saanut kantaesityksensä Estoniassa. Se pohjautuu Aino Kallaksen samannimiseen romaaniin, ja nimiroolin laulaa Estoniassa Teo Maiste. Tubin oli Viron suuri sinfonikko, mutta hän sävelsi myös kaksi oopperaa. Toisenkin niistä pohjautuu Kallaksen

romaanin Barbara von Tisenhusen.

"Aiemmin ei Reigin papin esittäminen Tallinnassa olisi ollut mahdollista", kertovat vieraat. Muutoin Estoniassa ovat nyt ohjelmistossa muun muassa Musorgskin Hovanštšina, jolla oli myrskyinen menestys Estonian esittämänä Savonlinnan oopperajuhlilla 1987, Jevgeni Onegin, La Traviata, Lucia di Lammermoor, jonka Estonia esitti Lahden urkuviikolla 1987, tietenkin Hoffmannin kertomukset sekä Händelin Alcina, jonka he esittävät Hallessa Händel -festivaaleilla toukokuun vaihteessa. Samalla matkalla he esiintyvät myös Itä-Berliinissä.

Yli 80 oopperaroolia tehnyt basso Teo Maiste nimeää helposti mieluisimmiksi rooleikseen Don Carloksen Filipin, Boris Godunovin, Hovanskin Hovanštšinassa, Leporellon Don Giovannissa, Ruusuritarin Ochsia sekä modernin Reigin papin nimiroolin. Lahden Hoffmannin Teo Maiste totuttuun pikaharjoituksissa, joissa Pekka Kähkönen käveli näyttämöllä, ja Teo Maiste lauloi. Maiste kiitti, että laulajat olivat hyvin sisäistäneet ohjaajan selkeän, perinteisen näkemyksen.

Torstaina on ilta täynnä odotusta: keskeisten solistien vaihtuminen on varmasti jännittävä juttu ja tuo tuttuun esitykseen monenlaista uutta väriä.

SIRKKA HENTTONEN
ANNE SALO

Terveisiä Tallinnasta, jossa nykyisin voi esittää jopa Eduard Tubinin Reigin pappia. Kapellimestari Paul Mägi (vas.), ohjaaja Neeme Kuningas ja talousjohtaja Evald Aus.

Kahden basson kohtaaminen - vas. Teo Maiste ja Lahden oopperan puheenjohtaja Hannu Heikkilä.